

Arbeidsplan for Norske Lakseelver 2024-2026 – vedtatt på Landsmøtet 15.04.2024

Sammen for mer villaks i elvene

Norske Lakseelver legger [strategien for 2023-2032](#) til grunn for den nye arbeidsplanen. Den overordnede visjonen til organisasjonen er *Sammen for mer villaks i elvene*.

Norske Lakseelver skal gjøre det enklere for medlemslagene å drive god kunnskapsbasert forvaltning i elvene. Utad skal vi være den viktigste formidleren av kunnskap, og fremme politiske løsninger for å styrke laksebestandene.

Norske Lakseelver legger følgende tre verdier til grunn for sitt arbeid:

- *Inkluderende - vi får med folk!*
- *Kunnskapsbaserte - vi bruker fakta!*
- *Løsningsorienterte - vi finner løsninger!*

NL har sammen med medlemselvene definert hva vi legger i våre verdier.

Truslene for villaksen

NL legger trusselvurderingen til Vitenskapelig råd for lakseforvaltning til grunn for våre prioriteringer, [VRL rapport nr. 18, s. 10-11](#).

Organisasjonens Utviklingspotensial

For å øke vår gjennomslagskraft, det blir viktig å økt engasjement i medlemslagene og styrke samarbeidet med NL sentralt. Målet er at strategien og handlingsplanene skal bidra til å utvikle organisasjonen.

PRIORITERTE TEMA I ARBEIDSPLANEN

Her presenteres organisasjonens ni prioriterte tema med hovedmål for neste periode. Både tema og mål har sin forankring i NL-strategien, som ble grundig behandlet i organisasjonen høsten 2022 og vinteren 2023. Beskrivelsen under hovedmålene danner grunnlag for styrets handlingsplaner, med prioriterte tiltak og aktiviteter for oppfølging av både strategien og denne arbeidsplanen.

1: Organisasjonsutvikling

1.1 NL skal engasjere flere til å bli aktive i lokal forvaltning

NL vil jobbe for at det rekrutteres flere unge voksne og kvinner til styrene. For å øke bredden i engasjementet vil NL også jobbe for å involvere flere villaksvenner i lokal forvaltning. NL vil også jobbe for å øke antall medlemslag.

For å styrke engasjementet vil NL styrke det faglig-sosiale fellesskapet i organisasjonen, og for å legge til rette for å dele på oppgavene vil NL bidra til å fordele ansvar for oppgaver innen drift av laget og lokal forvaltning.

1.2 NL skal utvikle digitale ferdigheter og informasjonsflyt i medlemslagene

NL vil ha driftsansvaret for en felles lakseportal for medlemslagene, med en tilhørende nettbasert driftsplanløsning. NL vil videre bidra til info direkte til rettighetshaverne om villaksforvaltning for å øke forståelsen for lokal forvaltning og NLS rolle. NL vil etterleve lovkravene ihht. GDPR, og ha gode rutiner for å ivareta datasikkerheten.

2: NL som arbeidsplass

2.1 NL skal være en attraktiv og profesjonell arbeidsgiver

NL vil ansette medarbeidere med høy faglig kompetanse og engasjement. NL vil videre ha en robust økonomi som sikrer driften av administrasjonen.

2.2 NL skal ha et positivt og inkluderende arbeidsmiljø

NL vil legge til rett for at medarbeiderne styrke lagfølelsen i administrasjonen.

3: Villaksvennlig oppdrett

3.1 NL skal jobbe for at påvirkning fra lakselus på villaks og sjøørret reduseres

NL vil jobbe for at akvakulturregelverket får strengere miljøkrav som ivaretar villaks og sjøørret. NL vil derfor jobbe for lavere grenser for lakselus i oppdrettsanleggene / Produksjonsområdene slik at det blir færre lus som kan smitte villaks og sjøørret. NL vil videre jobbe for at veksten i oppdrett kun skal skje ved innveksling av åpne merder til lukkede løsninger.

3.2. NL skal jobbe for at det rømmer færre oppdrettslaks, og at flere rømte fisk tas ut fra elvene

NL vil jobbe for et forskriftsfestet krav om sporingsløsning for rømt oppdrettslaks, som gjelder for alle oppdrettselskaper. NL vil også jobbe for et forskriftsfestet krav om merking av all oppdrettslaks, både med et ytre kjennetegn og et individmerke.

4: Villaksvennlig vannkraft

4.1 NL jobbe for sesongtilpasset vannføring i regulerte elver for å sikre villaksens behov

NL vil jobbe for krav om sesongtilpasset minstevannføring ved revisjon av vannkraftkonsesjoner. NL vil også jobbe for å hindre stranding av fisk pga. raske vannstandsdropp ved effektkjøring. NL vil videre jobbe for at økt nedbør (klimavann) kommer villaksen til gode i form av minstevannføring.

4.2 NLs jobbe for at hensynet til villaks ivaretas i regulerte vassdrag

NL vil jobbe for at Miljødesign og flaskehalsanalyser innføres som standard metodikk ved revisjon av vannkraftkonsesjoner i laksevassdrag. For å redusere dødeligheten av utvandrende laks gjennom kraftverk, vil NL jobbe for innføring av krav om velfungerende opp- og nedvandringsløsninger for fisk i regulerte laksevassdrag. NL vil jobbe for at konsesjonsvilkårene følges i regulerte vassdrag, og at miljøforholdene forbedres i disse.

5: Villaksvennlig vannforvaltning

5.1 NL skal jobbe for at de vedtatte miljømålene nås i lakseførende vassdrag

NL vil bistå medlemslagene med informasjon og faglig støtte ved oppfølging av vannforvaltningsarbeidet for å bedre forholdene for villaks. NL vil jobbe for at tiltak og miljømål i lakseførende vassdrag blir prioritert.

5.2 NL skal jobbe for å forbedre leveområdene for villaks

NL vil være pådriver for flere restaurerings- og vannmiljøtiltak i lakseførende vassdrag.

5.3 NL skal jobbe for at verna laksevassdrag forblir verna

NL vil jobbe for at vassdragsvernet fortsatt står sterkt og at ingen av de lakseførende, vernede vassdragene blir bygd ut.

6: Villaksvennlig arealforvaltning

6.1 NL skal jobbe for økt bevissthet om villaks i arealplanlegging, og redusere negativ påvirkning på villaksens leveområder

NL vil engasjere medlemslagene til å medvirke i kommunale planprosesser som påvirker villaksen. NL vil på den måten jobbe for å øke bevisstheten om nasjonale laksevassdrag som et beskyttelsesregime for villaks. NL vil videre jobbe for at det ikke blir gjort skadelige tiltak i lakseførende, verna vassdrag. NL vil også jobbe for at det stilles miljøkrav til oppdrett i kommuneplaner og kystsoneplaner for å ivareta villaksen.

7: Bærekraftig fiske

7.1 NL skal jobbe for et bærekraftig fiske på de enkelte laksebestandene

NL vil jobbe for at gytebestandsålene oppnås gjennom elvetilpassede moderne fiskeregler som også muliggjør fisketurisme og verdiskaping. NL vil i den forbindelse jobbe for at gjenutsetting av fisk aksepteres som et bærekraftig forvaltningsverktøy.

NL vil videre jobbe for at fiske på blanda bestander i sjø stoppes i områder med sårbare og truede bestander. I områder hvor sjølaksefiske tillates vil NL jobbe for en felles fangstrapportering i elv og sjø som er digital og fortløpende.

8: Pukkellaks, *Gyrodactylus salaris* og fiskesykdommer

*8.1 NL skal jobbe for at *Gyrodactylus salaris* blir utryddet i alle norske elver*

NL vil jobbe for at elvene i Drivaregionen og Drammensregionen blir behandlet. NL vil også jobbe for å hindre nye introduksjoner av *G. salaris* i norske elver.

8.2 NL skal jobbe for bekjempelse av pikkellaks

NL vil jobbe for en nasjonal enighet om at pikkellaks skal bekjempes, og ikke forvaltes som en høstbar art. NL vil videre jobbe for bekjempelse av pikkellaks med lav risiko for bifangst av atlantisk laks, sjøørret og sjørøye. I praksis betyr dette uttak av pikkellaks i elvemunningen/elva.

8.3 NL skal jobbe for å redusere muligheten for overføring av sykdom fra oppdrettsfisk til villaks

NL vil jobbe for økt kunnskap om sykdommer som kan smitte mellom oppdrettslaks og villaks.

8.4. NL skal jobbe for økt overvåkning av og beredskap mot sykdom på villaks

NL vil jobbe for at myndighetene, Veterinærinstituttet og Havforskningsinstituttet øker overvåkningen av sykdom på villaks. NL vil også jobbe for felles rutiner for beredskap, håndtering og oppfølgende tiltak i forvaltningslagene ved utbrudd av fiskesykdommer i vassdragene.

9: Samfunnskontakt

9.1 NL skal sette villaksen på den politiske dagsorden, både som ressurs og som miljøindikator

NL vil aktivt oppsøke myndigheter og politiske miljøer for å formidle kunnskap om villaks og løsninger på de mange problemene villaksen står overfor.

9.2 NL skal jobbe for at flere vil bevare villaksen

NL vil ta initiativ til samarbeid og aktiviteter som gjør at flere ser verdien av villaksen. NL vil i sitt kommunikasjonsarbeid formidle kunnskap om villaks og løsninger på de mange problemene villaksen står overfor.